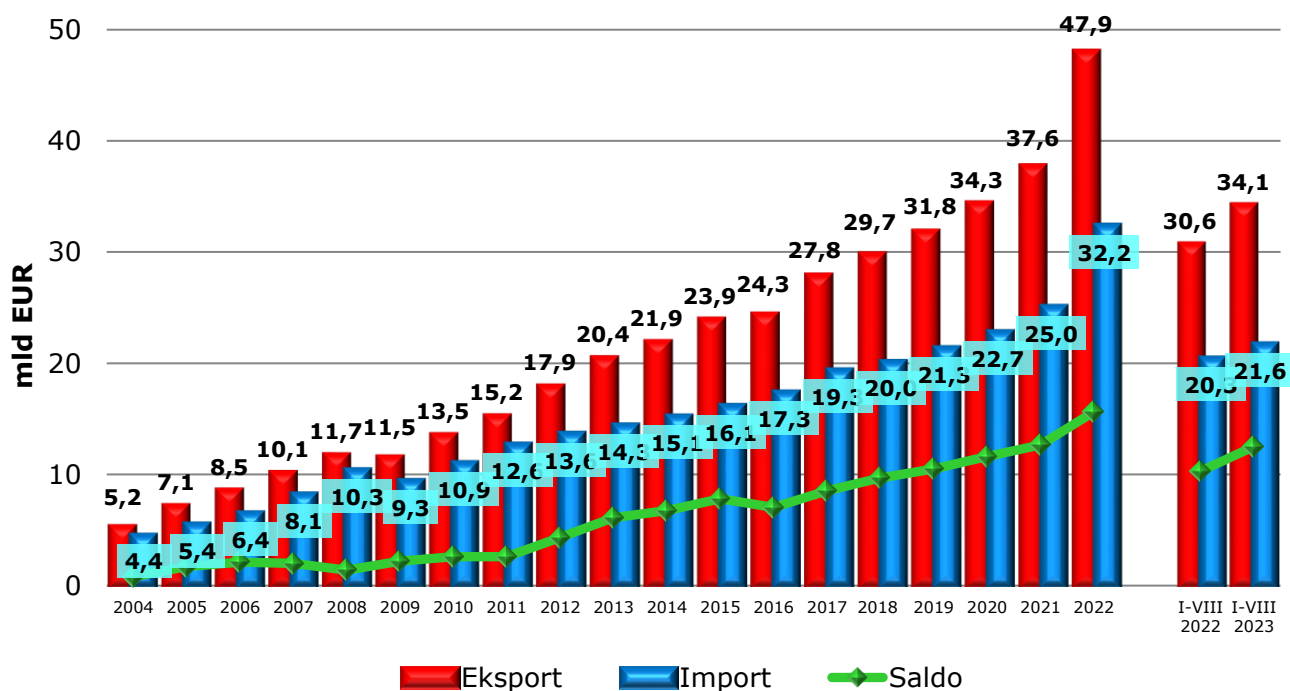

Wyniki polskiego handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi w okresie styczeń–sierpień 2023 r.

Od początku 2023 r. przychody z polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych utrzymują się na poziomie wyższym niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień 2023 r. wartość sprzedaży produktów rolno-spożywczych za granicę wyniosła 34,1 mld EUR (157 mld zł) i była o około 11% wyższa niż w analogicznym okresie roku 2022.

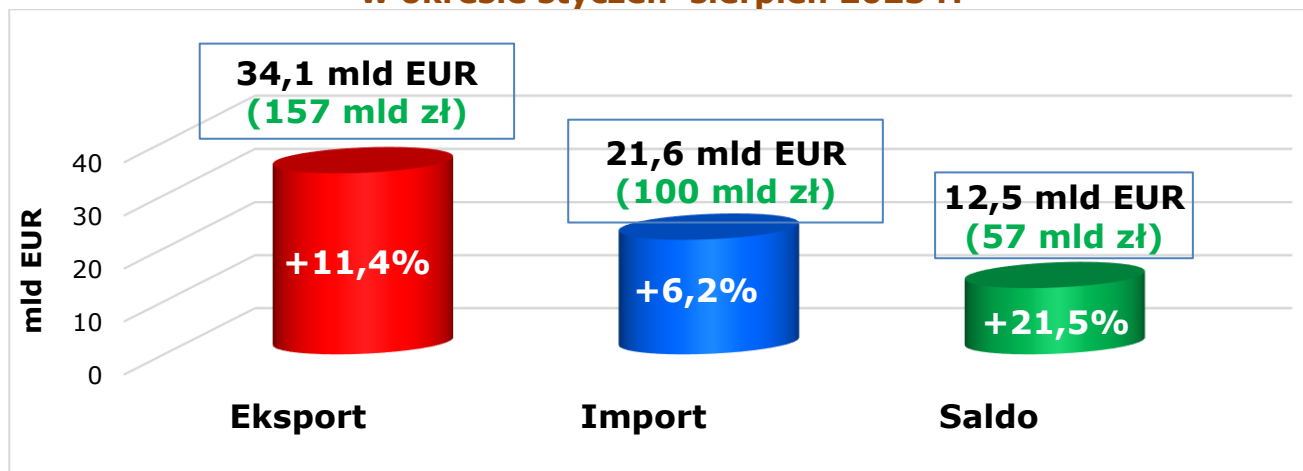
Polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne. Saldo obliczono na podstawie danych z dokładnością do kilku miejsc dziesiętnych.

Jednocześnie **import produktów rolno-spożywczych** wyniósł **21,6 mld EUR** (100 mld zł) i był **o 6% wyższy niż przed rokiem**. Szybsze tempo wzrostu wartości eksportu niż importu spowodowało duży **wzrost dodatniego salda handlu zagranicznego**, które w okresie styczeń–sierpień 2023 r. ukształtowało się na poziomie **12,5 mld EUR** (57 mld zł), o 21% wyższym r/r.

**Polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi
w okresie styczeń–sierpień 2023 r.**

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów. Saldo obliczone na podstawie danych z dokładnością do kilku miejsc dziesiętnych.

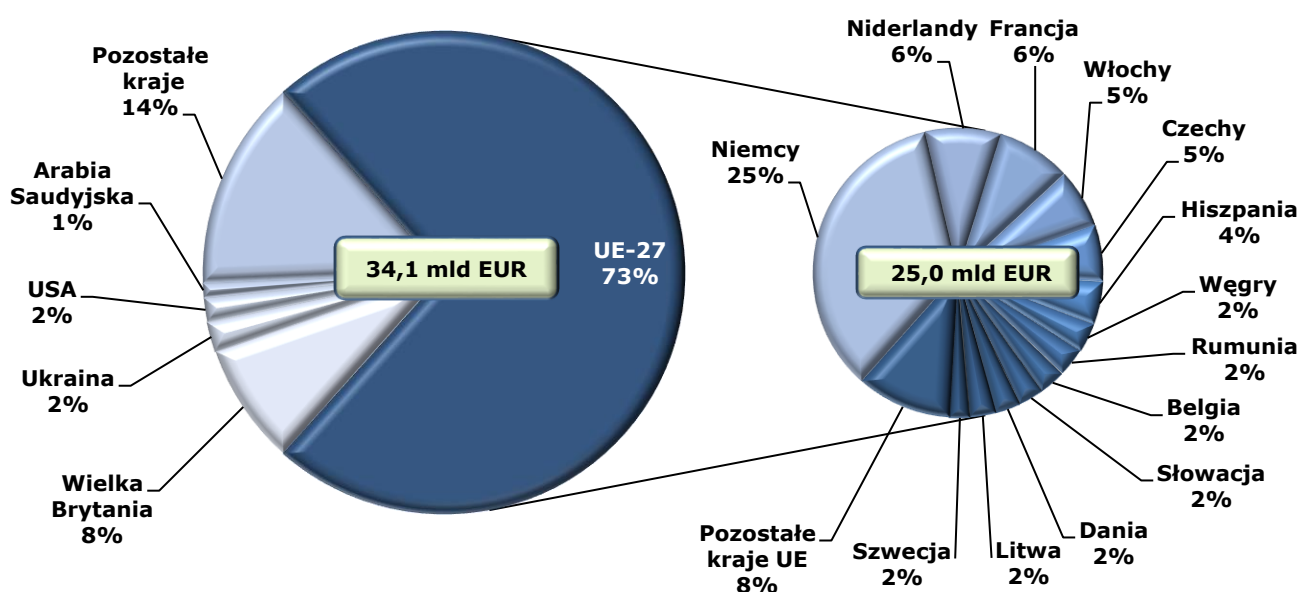
Wzrost wartości polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych w okresie ośmiu miesięcy 2023 r. był stymulowany nadal wysokimi cenami transakcyjnymi na rynku unijnym i światowym (pomimo tendencji do spadku) oraz popytem na konkurencyjne cenowo i jakościowo produkty wytwarzane przez krajowy sektor żywnościowy. Do wzrostu eksportu w 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, przyczyniały się również działania ze strony przemysłu rolno-spożywczego w kierunku doskonalenia jakości eksportowanych surowców i produktów oraz dywersyfikacji rynków zbytu. Równocześnie nieco ograniczająco na przychody uzyskiwane przez krajowych eksporterów branży rolno-spożywczej wpływały tendencje do umacniania się waluty krajowej względem euro, które to odnotowano w okresie od połowy lutego 2023 r. do końca lipca 2023 r. Na statystykę uzyskiwanych wyników handlowych miała też wpływ wysoka baza cen żywności w analogicznym okresie 2022 r. spowodowana dynamicznym ich wzrostem po wybuchu wojny w Ukrainie. Nie bez znaczenia dla rynku eksportowego pozostawał czynnik ograniczonego dostępu do walut obcych niektórych krajów Afryki i Azji, co skutkowało redukcją zawieranych kontraktów.

Struktura geograficzna eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski

Podobnie jak w latach poprzednich produkty rolno-spożywcze były eksportowane z Polski przede wszystkim na rynek Unii Europejskiej. **W okresie styczeń–sierpień 2023 r. dostawy do krajów UE-27 wygenerowały 25,0 mld EUR (wzrost o 9%), co stanowiło blisko 3/4 (73%) przychodów uzyskanych z eksportu towarów rolno-spożywczych ogółem.**

Eksport na rynek UE charakteryzuje się znaczną koncentracją geograficzną. Głównym partnerem handlowym Polski pozostały **Niemcy**. Eksport do tego kraju w okresie styczeń–sierpień 2023 r. wyniósł **8,7 mld EUR i był o 14% większy niż przed rokiem**. Do Niemiec eksportowano głównie wyroby tytoniowe (1,4 mld EUR, 31 tys. ton), mięso drobiowe (562 mln EUR, 186 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (447 mln EUR, 125 tys. ton), karmę dla zwierząt (438 mln EUR, 179 tys. ton), ziarno zbóż (w tym głównie ziarno pszenicy – 322 mln EUR, 1 158 tys. ton i ziarno kukurydzy – 292 mln EUR, 996 tys. ton), przetwory rybne (394 mln EUR, 23 tys. ton) oraz czekoladę i wyroby czekoladowe (345 mln EUR, 60 tys. ton).

Struktura geograficzna polskiego eksportu rolno-spożywczego w okresie styczeń–sierpień 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Ważnymi odbiorcami artykułów rolno-spożywczych z Polski na rynku unijnym były także:

- **Niderlandy – 2,1 mld EUR**, wzrost przychodów o 1%; eksport głównie mięsa drobiowego (282 mln EUR, 121 tys. ton), ziarna zbóż (przede wszystkim kukurydzy – 215 mln EUR, 821 tys. ton), wyrobów tytoniowych (123 mln EUR, 9,6 tys. ton), mięsa wołowego (114mln EUR, 25 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (85,5 mln EUR, 20 tys. ton), soków owocowych i warzywnych (67 mln EUR, 65 tys. ton), kawy

(54 mln EUR, 6,0 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (54 mln EUR, 19 tys. ton) oraz karmy dla zwierząt (48 mln EUR, 17 tys. ton);

- **Francja – 2,1 mld EUR**, wzrost przychodów o 9%; wywóz przede wszystkim mięsa drobiowego (329 mln EUR, 104 tys. ton), przetworów mięsnych (215 mln EUR, 47 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (107 mln EUR, 29 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (104 mln EUR, 18 tys. ton), mięsa wołowego (103 mln EUR, 18 tys. ton), karmy dla zwierząt (81 mln EUR, 33 tys. ton) oraz alkoholi (76 mln EUR, 13 tys. ton);
- **Włochy – 1,6 mld EUR**, wzrost przychodów o 10%; wywożono głównie mięso wołowe (300 mln EUR, 54 tys. ton), wyroby tytoniowe (258 mln EUR, 12 tys. ton), przetwory rybne (80 mln EUR, 4 tys. ton) oraz sery i twarogi (69 mln EUR, 17 tys. ton);
- **Czechy – 1,6 mld EUR**, wzrost przychodów o 14%; eksport przede wszystkim mięsa drobiowego (145 mln EUR, 52 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (132 mln EUR, 51 tys. ton), mięsa wieprzowego (83 mln EUR, 21 tys. ton), serów i twarogów (71 mln EUR, 16 tys. ton), wyrobów tytoniowych (68 mln EUR, 4 tys. ton), karmy dla zwierząt (68 mln EUR, 32 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (57 mln EUR, 13 tys. ton), wód i napojów bezalkoholowych (53 mln EUR, 98 tys. ton) oraz masła (48 mln EUR, 10 tys. ton).

Łącznie eksport na rynki wymienionych pięciu krajów (Niemcy, Niderlandy, Francja, Włochy i Czechy) wygenerował ponad 15 mld EUR przychodów, co stanowiło 47% wartości eksportu rolno-spożywczego w okresie od stycznia do sierpnia 2023 r.

W okresie styczeń–sierpień 2023 r. z Polski do krajów pozaunijnych wyeksportowano produkty rolno-spożywcze o wartości **9,2 mld EUR**, o 17% wyższej r/r. Do krajów pozaunijnych z Polski eksportowano przede wszystkim: pszenicę (887 mln EUR, 3,3 mln ton), produkty mleczne (789 mln EUR, 421 tys. ton), mięso drobiowe (630 mln EUR, 341 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (582 mln EUR, 122 tys. ton), czekoladę i wyroby czekoladowe (493 mln EUR, 96 tys. ton) oraz wyroby tytoniowe (401 mln EUR, 20 tys. ton).

Znaczącymi **pozaunijnymi** odbiorcami artykułów rolno-spożywczych z Polski były przede wszystkim:

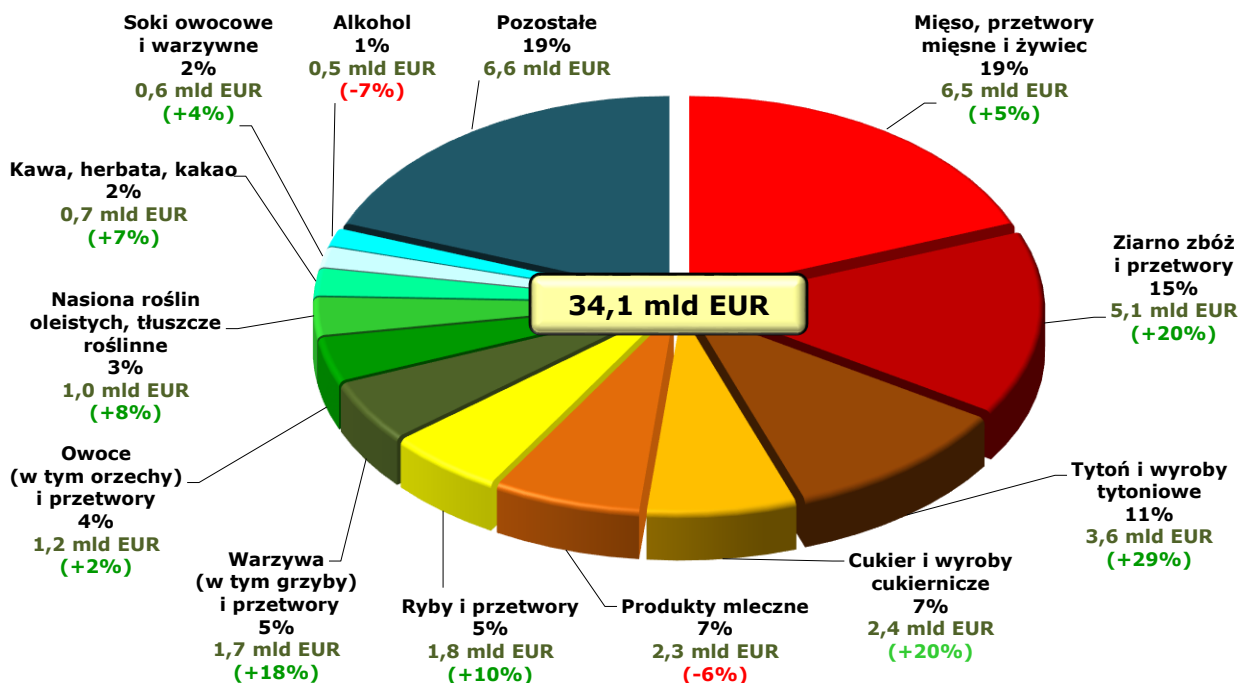
- **Wielka Brytania** – przychody na poziomie **2,8 mld EUR**, wzrost wartości eksportu o 17%. Eksport głównie mięsa drobiowego (389 mln EUR, 109 tys. ton), przetworów

- mięsnych (306 mln EUR, 73 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (214 mln EUR, 50 tys. ton) oraz pieczywa i wyrobów piekarniczych (211 mln EUR, 52 tys. ton);
- **Ukraina – 698 mln EUR**, wzrost o 14%; eksport przede wszystkim karmy dla zwierząt (62 mln EUR, 35 tys. ton), serów i twarogów (57 mln EUR, 11 tys. ton), czekolady i wyrobów czekoladowych (33 mln EUR, 8 tys. ton), kawy (30 mln EUR, 7 tys. ton), pieczywa i wyrobów piekarniczych (29 mln EUR, 8 tys. ton);
 - **Stany Zjednoczone – 550 mln EUR**, wzrost o 16%; do USA wywożono głównie czekoladę i wyroby czekoladowe (73 mln EUR, 7 tys. ton), ziarno pszenicy (60 mln EUR, 228 tys. ton) przetwory rybne (43 mln EUR, 4 tys. ton) oraz soki owocowe i warzywne (39 mln EUR, 22 tys. ton);
 - **Arabia Saudyjska – 335 mln EUR**, spadek o 1%; eksportowano przede wszystkim wyroby tytoniowe (138 mln EUR, 6 tys. ton), pieczywo i wyroby piekarnicze (45 mln EUR, 7 tys. ton), sery i twarogi (29 mln EUR, 6 tys. ton) oraz pszenicę (19 mln EUR, 63 tys. ton);
 - **Nigeria – 313 mln EUR**, 2,6-krotny wzrost; eksport przede wszystkim ziarna pszenicy, który stanowił 98% wartości eksportu (306 mln EUR, 1 120 tys. ton),
 - **Turcja – 248 mln EUR**, blisko 2,3 krotny wzrost wartości eksportu; eksportowano przede wszystkim mięso wołowe (105 mln EUR, 19 tys. ton), ekstrakt słodowy (34 mln EUR, 7 tys. ton), karmę dla zwierząt (24 mln EUR, 13 tys. ton);
 - **Izrael – 232 mln EUR**, spadek o 7%; wywóz przede wszystkim mięsa wołowego (71 mln EUR, 9 tys. ton), cukru (32 mln EUR, 44 tys. ton), wód i pozostałych napojów bezalkoholowych z wyłączeniem soków (22 mln EUR, 32 tys. ton) oraz pieczywa i wyrobów piekarniczych (19 mln EUR, 4 tys. ton).

Struktura towarowa eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski

W strukturze towarowej polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych dominowało mięso, przetwory mięsne i żywiec. W okresie styczeń-sierpień 2023 r. przychody uzyskane ze sprzedaży zagranicznej mięsa przetworów mięsnych i żywca były o 5% wyższe niż rok wcześniej i wyniosły **6,5 mld EUR, stanowiąc 19% wartości całego polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych.**

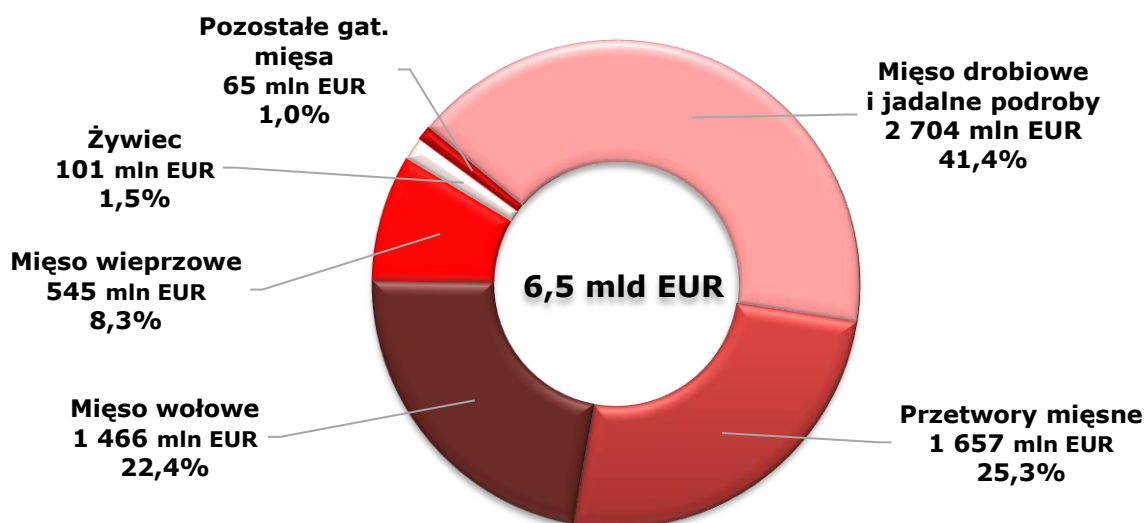
Struktura towarowa polskiego eksportu rolno-spożywczego w okresie styczeń–sierpień 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Największy udział w wartości eksportu mięsa przetworów mięsnych i żywca miały: mięso drobiowe (41% – 2,7 mld EUR), przetwory mięsne (25% – 1,7 mld EUR), mięso wołowe (22% – 1,4 mld EUR) oraz mięso wieprzowe (8% – 545 mln EUR).

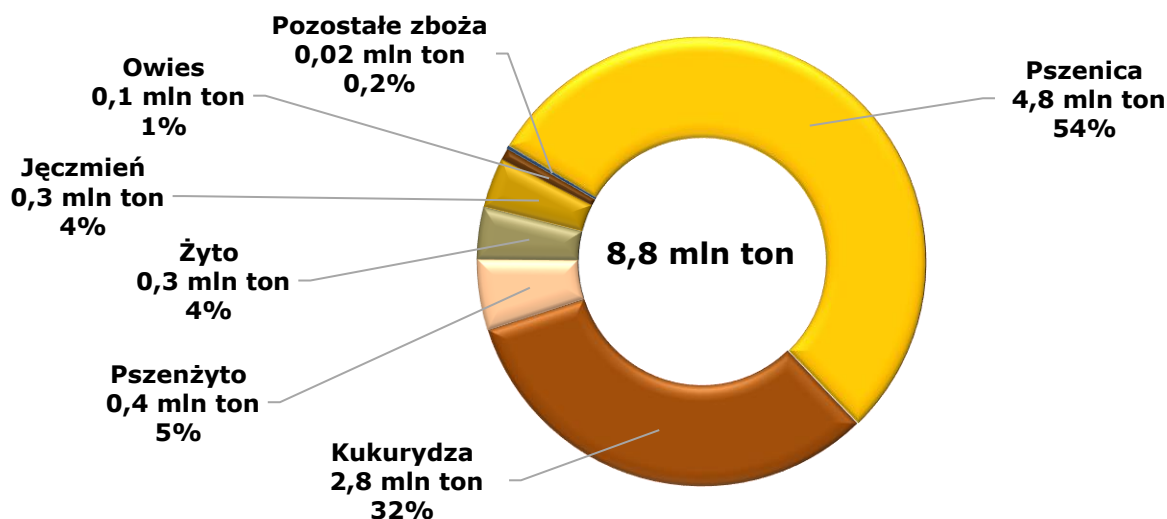
Struktura wartościowa eksportu mięsa, przetworów mięsnych i żywca z Polski w okresie styczeń–sierpień 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Drugą pod względem wartości pozycję z 15% udziałem w eksporcie produktów rolno-spożywczych z Polski zajmowało **ziarno zbóż i przetwory zbożowe**, których łączna sprzedaż, w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r., wzrosła o 20%, do **5,1 mld EUR**. Z Polski od stycznia do sierpnia 2023 r. wyeksportowano blisko **8,8 mln ton ziarna zbóż za 2,4 mld EUR**. W strukturze wolumenu wywozu pszenica stanowiła 54% (4,8 mln ton, 2-krotny wzrost wolumenu eksportu r/r), kukurydza – 32% (2,8 mln ton, wzrost o 9%), żyto – 3,8% (331 tys. ton, wzrost o 29%) i jęczmień – 3,6% (320 tys. ton, wzrost o 25%).

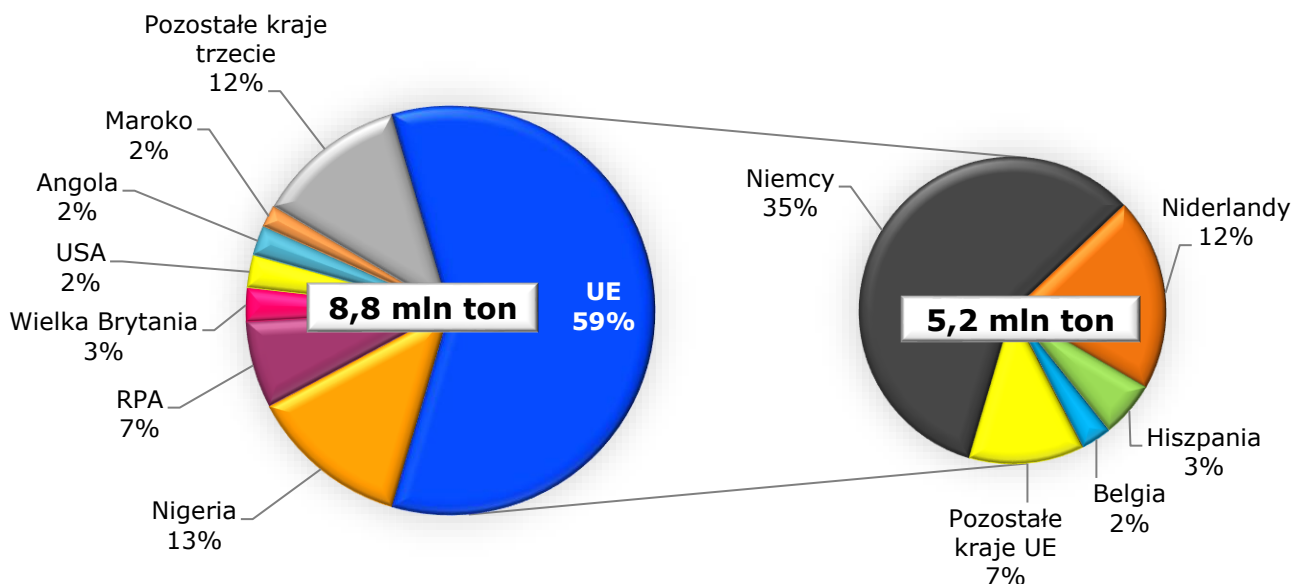
Struktura towarowa polskiego eksportu ziarna zbóż z Polski w okresie styczeń–sierpień 2023 r.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Ekporterzy lokowali ziarno zbóż przede wszystkim na rynku unijnym (5,2 mln ton, 59% wywozu ziarna). Równocześnie do krajów pozaunijnych wywieziono 3,6 mln ton ziarna zbóż, co stanowiło około 41% wolumenu eksportu. W okresie styczeń–sierpień 2023 r. ziarno **pszenicy** sprzedawano głównie do Niemiec (1 158 tys. ton, 24% eksportu tego ziarna), Nigerii (1 120 tys. ton, 23%) oraz RPA (606 tys. ton, 13%). Odbiorcą **kukurydzy** były przede wszystkim Niemcy (996 tys. ton, 35% eksportu tego ziarna), Niderlandy (821 tys. ton, 29%), a spoza UE - Wielka Brytania (216 tys. ton, 8%). Głównym kierunkiem eksportu **żyta** z Polski były Niemcy (285 tys. ton, 86% eksportu tego ziarna), a **jęczmienia** – również Niemcy (199 tys. ton, 62% eksportu tego ziarna) oraz Niderlandy i Hiszpania (odpowiednio 58 tys. ton, 18% i 46 tys. ton, 14%).

Struktura geograficzna polskiego eksportu ziarna zbóż z Polski w okresie styczeń–sierpień 2023 r.

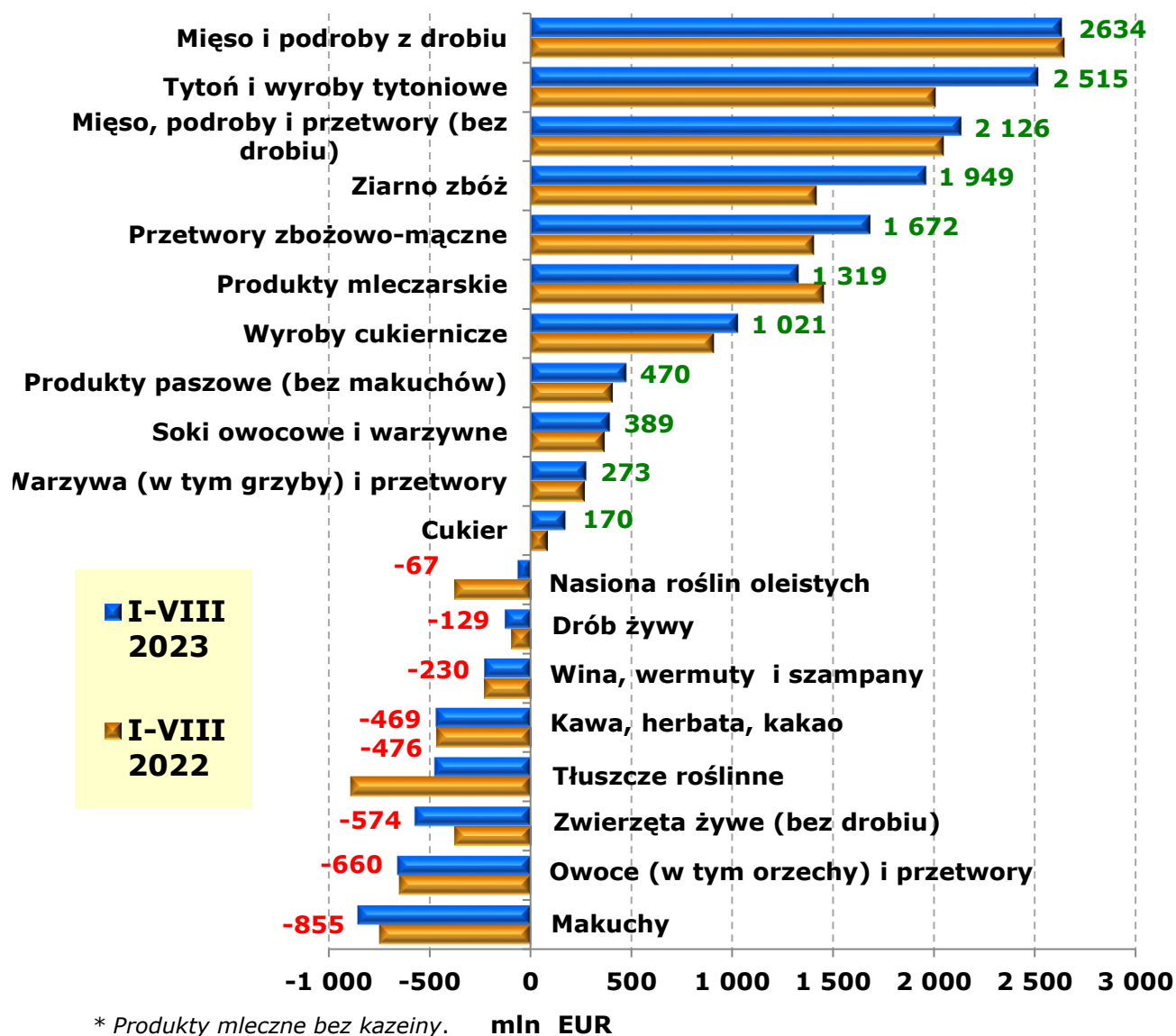

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Sprzedaż zagraniczna miała miejsce również na rynku produktów zbożowych – głównie o wysokim stopniu przetworzenia. W okresie styczeń-sierpień 2023 r. przychody uzyskane ze sprzedaży zagranicznej **produktów zbożowych przetworzonych** (m.in. mąki, kasze, słód, makarony, pieczywo i wyroby piekarnicze) **wyniosły około 2,6 mld EUR** i były o 19% wyższe niż w analogicznym okresie rok wcześniej.

Wzrost wartości eksportu odnotowano w większości grup towarowych artykułów rolno-spożywczych. Poza wcześniej wymienionymi grupami produktów wzrosła wartość eksportu: tytoniu i wyrobów tytoniowych (o 29%, do 3,6 mld EUR), cukru i wyrobów cukierniczych (o 20%, do 2,4 mld EUR), ryb i przetworów (o 10%, do 1,8 mld EUR), a także warzyw i przetworów (o 18%, do 1,7 mld EUR) oraz owoców łącznie z przetworami (o 2%, do 1,2 mld EUR). Większa była również wartość wywozu nasion roślin oleistych i tłuszczów roślinnych – o 8% (1 mld EUR), kawy, herbaty i kakao – o 7% (0,7 mld EUR), soków owocowych i warzywnych – o 4% (0,6 mld EUR). Obniżeniu uległa wartość eksportu produktów mlecznych (o 6% – 2,3 mld EUR) oraz alkoholi – o 7% (0,5 mld EUR).

**Saldo handlu zagranicznego Polski
wybranymi produktami rolno-spożywczymi w okresie I-VIII 2023 r. i I-VIII 2022 r.**

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne.

Opracowano w Biurze Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.